

Pedagogisch-educatief werkplan peuterspeelzaal de Vijfmaster Start

Algemene informatie over de Vijfmaster Start

Peuterspeelzaal de Vijfmaster Start heeft een groepsruimte in het gebouw 't Zoeklicht in Veghel-Zuid, waar ook basisschool De Vijfmaster zit. De peuterspeelzaal heeft de beschikking over een transparant lokaal en mag ook gebruik maken van de speelzaal. De peuterspeelzaal doet kleine activiteiten samen met de naast gelegen kleutergroep waarbij zij de schuifwanden openzetten. Bij de Vijfmaster Start is, zoals op alle peuterspeelzalen extra aandacht voor taal. De doorgaande leerlijn is hier gewaarborgd vooral voor de kinderen die doorstromen naar de Vijfmaster en dat is meestal het geval. Zowel buiten als binnen ontmoeten peuters, kleuters, leerkrachten en pedagogisch medewerkers elkaar.

Het adres van de Vijfmaster Start is: Witte de Withstraat 24a, 5463 ET Veghel,

Openingstijden

De speelzaal is 40 weken per jaar geopend, tijdens de schoolvakantie zijn wij niet geopend. Het vakantierooster wordt aan ouders in het OuderPortaal bekend gemaakt. Studiedagen en andere schoolvrije dagen is de peuterspeelzaal wel geopend. De dagdelen van De Vijfmaster Start zijn gekoppelde dagdelen. Onderstaande dagdelen zijn bij peuterspeelzaal De Vijfmaster Start beschikbaar

Maandag- woensdagochtend	08.15 uur tot 12.15 uur
Dinsdag- vrijdagochtend	08.15 uur tot 12.15 uur
Maandagmiddag – donderdagochtend	13.00 uur tot 17.00 uur – 08.15 – 12.15 uur

Omvang, leeftijdsopbouw en groepsgrootte.

Peuterspeelzaal de Vijfmaster Start heeft 1 lokaal met 3 groepen. Het lokaal is met verschillende hoeken zo ingericht dat de ontwikkeling van de peuters gestimuleerd wordt. Bijvoorbeeld de huishoek, auto-/bouwhoek, leeshoek, ontdek/rekenhoek. In deze hoeken bieden we zowel taal als rekenen in spelende vorm aan. De hoeken zijn thema gericht. In elke hoek wordt het thema zichtbaar. De pedagogische medewerkers helpen de kinderen welk spel er in de hoeken gespeeld kan worden.

De werkwijze en de dagindeling van de groepen zijn identiek, alhoewel er uiteraard verschillen kunnen zijn omdat de samenstelling verschilt en de behoefte van de kinderen verschillen. De rituelen worden onderling besproken zodat deze op elkaar zijn afgestemd zoals het dagritme en spel. Het dagprogramma van de thema's wordt per thema gemaakt en doorgesproken.

Op elke groep zijn maximaal 14 kinderen aanwezig in de leeftijd tussen de 2.3 en de 4 jaar. Er werken twee pedagogisch medewerkers op de groep. De samenstelling van de verschillende groepen zijn altijd hetzelfde. Een peuter komt twee vaste dagdelen spelen (Peuters met een VE-indicatie 4 dezelfde dagdelen) Elke groep bestaat uit een vaste groep kinderen en vaste pedagogisch medewerkers.

Dagindeling/ werkwijze

De kinderen worden bij binnenkomst verwelkomd door de pedagogisch medewerker. Tijdens de inloop kunnen de kinderen vrij spelen. Ouders zijn dan in de gelegenheid om samen te spelen met hun eigen kind. Dit is een mooi moment waar we aandacht besteden aan ouderparticipatie.

Vervolgens worden de kinderen door de pedagogisch medewerker uitgenodigd om te gaan zitten en wordt het signaaliedje 'goedemorgen' samen gezongen. De namen van de kinderen worden genoemd en iedereen wenst elkaar om de beurt goedemorgen/goedemiddag. Hiermee is ook de presentielijst gecontroleerd. Elke ochtend/ middag is een peuter het hulpje en mag gedurende het dagdeel bij een

aantal activiteiten helpen. Dit is bevorderlijk voor de persoonlijke competentie. Daarna wordt aan de hand van de dagritmekaarten verteld wat er die ochtend of die middag op het programma staat en hierbij is speciale aandacht voor het Piramide-project. Er wordt naast vrij spel ook in kleine groepjes een geplande activiteit uitgevoerd en wordt er opgeruimd. Vervolgens wordt er in het kringetje fruit gegeten en gedronken en gaan we buitenspelen als het weer het toelaat. Elke wisseling van activiteit wordt door een signaal liedje aangekondigd. Tijdens het ophalen van de kinderen krijgen de ouders de gelegenheid vragen te stellen en de pedagogisch medewerker legt uit wat er die dag aan bod is gekomen.

Verdi Start kiest voor een vaste dagindeling omdat structuur en ritme belangrijk zijn voor peuters. Het geeft hun houvast, het is herkenbaar en ze ontwikkelen hierdoor min of meer een gevoel voor tijd. Het gebruik van signaal liedjes en dagritmekaarten biedt de voor peuters belangrijke voorspelbaarheid. Ook de wijze van communiceren (pedagogisch medewerker-kind, pedagogisch medewerker-ouder, pedagogisch medewerker-pedagogisch medewerker en kind-kind) draagt bij aan de emotionele veiligheid van peuters. Communicatie wordt afgestemd op het kind. We luisteren actief naar een ander, we leggen dingen uit, geven instructies en reageren positief wanneer een kind contact zoekt.

Bij de dagindeling is er aandacht voor de diversiteit bij peuters (kwetsbare kinderen, kinderen met een beperking, culturele verschillen, verschillen jongen/meisje). En dit is vooral merkbaar bij afscheidsfeestjes, verjaardagen, eet- en drinkmomenten.

Wennen

De eerste keren op een peuterspeelzaal zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: de peuterspeelzaal, de dagindeling, de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving te ontdekken. Daarom wordt er voor dit wenproces rustig de tijd genomen.

Hoe de wenperiode eruit ziet is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind. Kinderen worden de eerste keer uitgenodigd voor een wenuurtje. De pedagogisch medewerkers van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en de nieuwe ouders. Er wordt goed in de gaten gehouden hoe het kind zich voelt. Als het nodig is, wordt extra steun of troost geboden. Als de ouder een kind huilend "moet" achterlaten, bieden we altijd aan om na een (half)uurtje even te bellen om te vertellen hoe het gaat of kan de ouder ons bellen om te informeren. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de kennismaking met de andere kinderen.

Met de ouders wordt de afspraak gemaakt om zeker de eerste keren op tijd aanwezig te zijn bij het ophalen, zodat het kind weet dat hij altijd weer opgehaald wordt. We adviseren ouders ook om het afscheid kort te houden maar wel duidelijk te zijn. Als er sprake is van extreme problemen tijdens de wenperiode, maken we samen met de ouders een handelingsplan. Als een kind in aanmerking komt voor VVE is er eerst een wenperiode in één groep van minimaal 6 weken.

Na de 6 weken beginnen we met observeren via het leerlingvolgsysteem 'Kijk!'. We observeren hierbij 11 ontwikkelingsgebieden (o.a. omgaan met zichzelf en anderen, spraak/taalontwikkeling, grove en fijne motoriek). Registratie vindt vervolgens plaats bij 3 jaar, 3,5 jaar en net voor de 4 jaar. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over deze registratie op de leeftijd van 3 jaar en net voor de 4 jaar. Uiteraard kunnen de ouders altijd op een ander moment een gesprek aanvragen met een van de pedagogisch medewerkers.

Voeding

Alle kinderen nemen van thuis een stuk (gesneden) fruit mee. Het fruit wordt in een bakje met naam in de rugtas meegegeven. Wij adviseren ouders om druiven en tomaten in de lengte doorgesneden mee te geven. In de dagindeling zit ook het drinken en fruit moment als vast onderdeel. Voor het fruit eten en drinken wordt met z'n allen een liedje gezongen. De kinderen drinken water bij het fruit. Tijdens de fruitkring is er tijd om samen te praten over de dag of de bijzonderheden die de kinderen hebben meegemaakt. De peuterspeelzaal wil gezonde voeding stimuleren, om die reden drinken alle kinderen water en krijgen ze fruit.

Vertrouwen

De pedagogisch medewerkers van Verdi Start proberen, zoals beschreven in het pedagogisch-educatief beleidsplan, zoveel mogelijk rekening te houden met wat het kind kan, weet, voelt en wat haalbaar is binnen de gegeven situatie. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier al naar gelang aanleg en temperament. Het is hierbij van belang dat de groep veiligheid en vertrouwen biedt aan elk kind. In de praktijk betekent dit, dat de pedagogisch medewerkers tijdens het spelen de peuters ruimte geven. Ze laten de kinderen zelf spelen, samen ruzies oplossen, kiezen en ontdekken voor zover dit kan. De pedagogisch medewerkers sluiten vaak bij de peuters aan tijdens hun spel om samen de wereld te ontdekken met spel en avontuur. De kinderen worden wel gestimuleerd om aan de verschillende activiteiten deel te nemen, maar als ze echt niet willen, hoeft dit niet!

Groepsregels en rituelen

In het omgaan met elkaar hebben de peuters afspraken en regels nodig om sociaal vaardig te worden. De pedagogisch medewerkers stimuleren de peuters tot samenspel en oplossen van kleine conflicten door positieve communicatie. Hiervoor zijn er in de groep regels en afspraken nodig. Bij het opstellen van regels en afspraken gaat Verdi Start uit van de waarden en normen die een belangrijke rol spelen (vriendelijk taalgebruik, omgangsvormen, op hun beurt wachten en samen delen). Peuters worden via taal (benoemen) en voordoen geholpen in het naleven van de regels. Wij helpen kinderen bij het vinden van hun oplossingen bij problemen.

Activiteiten buiten de stamgroep ruimte

De groepsruimte waar de kinderen verblijven wordt de stamgroep genoemd. Op sommige momenten verlaten de kinderen de stamgroep ruimte. Dit gebeurt bij het buitenspelen, bij het spelen in de speelzaal of bij een uitstapje. (Bijvoorbeeld herfstwandeling of thema verkeer) Ook bij het spelen in de speelzaal verlaten de kinderen de stamgroep ruimte. De pedagogisch medewerker van de groep begeleidt de kinderen op het moment dat alle kinderen de stamgroep ruimte verlaten. Kinderen verlaten de stamgroep ruimte ook om samen met de kleuters te spelen of een thema uit te voeren. Dit is vanwege de leeftijd van de kinderen van korte duur. Zij kunnen samen met kinderen van de kleutergroep een activiteit doen, bijvoorbeeld de kring, een boek lezen, in de bouwhoek. De pedagogisch medewerker zal de kinderen die buiten de stamgroep ruimte verblijven begeleiden. Wij vinden het belangrijk dat de peuters de overstap naar school als vanzelfsprekend ervaren en zijn daardoor bewust bezig met de aansluiting op de kleutergroep. Dit is in de praktijk makkelijk te realiseren omdat de kleutergroep naast de peutergroep gesitueerd is.

VE en Piramide in de praktijk.

VE staat voor Voorschoolse educatie. Het doel van VE is ontwikkelingsachterstanden te voorkomen, dan wel deze zo snel mogelijk aan te pakken. Alle VE-kinderen krijgen elke week 16 uur VE aangeboden. Dit betreft vier dagdelen per week, 4 uur per dag, tijdens de schoolweken (40). In totaal hebben VE-kinderen in 1.5 jaar tijd 960 uur gevolgd.

Piramide is opgebouwd rondom projecten. Die gaan over vertrouwde dingen, zoals mensen, lente en verkeer. Gedurende het schooljaar worden deze thema's aangeboden. Het thema wordt 4 weken aangeboden waarbij de verschillende stadia aan bod komen. Volgens de Piramide methode is er eerst een oriëntatiefase, daarna het demonstreren, het verbreden en verdiepen van het thema. Hierbij komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod en is het mogelijk om aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase van het individuele kind. We proberen een aantal thema's per jaar aan te laten sluiten bij de kleuterklassen. Hierdoor kunnen we samen met de kleuters ook aan een thema werken en kunnen we de kinderen die behoefte hebben aan extra uitdaging ook ondersteunen.

LOGO 3000 wordt als toevoeging gebruikt tijdens de thema's van Piramide. De woorden van LOGO laat peuters de belangrijke basiswoorden goed en snel verwerven, op een speelse manier die aansluit bij de natuurlijke ontwikkeling van het kind en de dagelijkse routines op de groep.

Volgen en signaleren.

De dagelijkse observaties worden vastgelegd in het kind-volgsysteem KIJK. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters goed volgen. Als een peuter doorstroomt naar basisschool de Vijfmaster (of een ander basisschool) worden de gegevens over de ontwikkeling gedeeld met de leerkracht, na toestemming van de ouders. Hierdoor wordt een doorgaande leerlijn met de basisschool gerealiseerd.

Buitenspelen

Met de peuters wordt, afhankelijk van het weer, elke dag buiten gespeeld. Wij vinden het gezond dat kinderen naar buiten gaan. Buiten is het mogelijk om te rennen, klimmen en fietsen. Dit kan op het kleine plein dat voor de peuters is ingericht. Het plein wordt gedeeld met de kleutergroepen. De pedagogisch medewerkers zorgen bij het buitenspelen dat de veiligheid van de peuter wordt gewaarborgd. Indien te veel peuters en kleuters tegelijkertijd buiten spelen wordt er in overleg met de leerkrachten een rooster gehanteerd. Bij het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers altijd toezicht.

Ouderbetrokkenheid

Inloop en uitloop

Tijdens het kwartiertje inloop wordt aan ouders de gelegenheid geboden om samen met de kinderen een activiteit te doen. Dit kunnen bijvoorbeeld klaargelegde spelletjes of (project-)materialen zijn. Voor het kind en de ouders is het fijn om op de hoogte te zijn van waar de kinderen op dat moment mee bezig zijn. De pedagogisch medewerker vertelt de ouders daarbij waaraan in de groep wordt gewerkt en ouders kunnen daarover vragen stellen. In dit kwartier is er ook de mogelijkheid om met de mentor te bespreken hoe het op de betreffende ochtend met hun kind is gegaan en om eventuele zorgen of vragen te delen.

Meedraaien ouders

In het kader van VE vragen we zoals hierboven aangegeven ouders regelmatig om een ochtend mee te draaien. Zij kunnen op deze momenten hand- en spandiensten verrichten. Op deze manier worden zij betrokken bij het reilen en zeilen op de peuterspeelzaal en meestal vinden ouders het erg leuk om te zien hoe hun kind omgaat met leeftijdsgenootjes en deelneemt aan activiteiten.

De pedagogisch medewerkers van de Vijfmaster Start geven per thema een nieuwsbrief via het OuderPortaal aan de ouders, met daarin een link naar een filmpje e.d. om de ouders betrokken te houden bij het thema. Hierdoor kunnen ouders het thema ook thuis met het kind bespreken.

Van verjaardagen en afscheid nemen wordt zoals gezegd een feest gemaakt waar ouders van harte welkom bij zijn. We stimuleren ouders om gezonde traktaties te maken. U kunt altijd de pedagogisch medewerkers om tips vragen.

Ruilen en extra dagdelen

Ruilen en extra dagdelen afnemen is bij de peuterspeelzaal niet mogelijk.

Ondersteuning van beroepskrachten.

De medewerkers van de Vijfmaster Start worden ondersteund in hun pedagogische handelen door het inzetten van een beleidsmedewerker/ coach. Voor de locatie de Vijfmaster Start wordt 50 uur ingezet voor pedagogische beleidsontwikkeling. Voor het coachen van de beroepskrachten wordt bij de Vijfmaster Start 15 uur per jaar ingezet, voor VE wordt 150 uur ingezet.